

«Արհեստների խաչմերուկ» արտադասարանական խմբակի ծրագիր

ԽՄԲԱԿԻ ԾՐԱԳԻՐ 1

Տարիքային խումբ՝ 6-10 տարեկան

Տարեկան՝ 34 շաբաթ

Շաբաթական՝ 2 հանդիպում (68 պարապմունք)

Հեղինակ՝ Ավագյան Անի

«ԱՐՀԵՍՏՆԵՐԻ ԽԱՉՄԵՐՈՒԿ»

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

«Արհեստների խաչմերուկ» խմբակը համարվում է արտադասարանական գործունեության տեսակներից մեկը: «Արհեստների խաչմերուկ» խմբակի պարապմունքները նպաստում են սովորողների գեղագիտական ճաշակի ձևավորմանն ու զարգացմանը, ալգորիթմական, ստեղծագործական մտածողության սերմանմանը, տարատեսակ արհեստների հմտությունների ձեռքբերմանը և դասավանդման ընթացքում ստացած գիտելիքների և հմտությունների ամրապնդմանը: «Արհեստների խաչմերուկ» ակումբը մեծացնում է սովորողի ճանաչողական մտահորիզոնը, հնարավորություն տալիս ստեղծել աշխատանքներ՝ ըստ թեմայի, գաղափարի, բառակապակցության, պատրաստել շինվածքներ՝ աշխատելով ինչպես բնօրինակով, այնպես էլ՝ երևակայական, թույլ տալիս մեկնաբանել, վերլուծել իր և ընկերների աշխատանքները:

Նպատակները

- Ներկայացնել խմբակ հաճախող սաներին գեղարվեստի ճյուղերը, արհեստների տեսակները:
- Ձևավորել և զարգացնել սեր ու հետաքրքրություն ժողովրդական արվեստի, մշակույթի նկատմամբ:
- Նպաստել «Արհեստների խաչմերուկ» խմբակ հաճախող սաների գեղագիտական ճաշակի ձևավորմանն ու զարգացմանը:

«Արհեստների խաչմերուկ» արտադասարանական խմբակի ծրագիր

- Արժևորել արհեստների, արվեստի դերն ու նշանակությունը կյանքում և կենցաղում:
- Մեծացնել սովորողի ճանաչողական մտահորիզոնը:

Խնդիրները

- Ստեղծել արվեստ ու արհեստ սիրող և վերջիններիս նկատմամբ մեծ հետաքրքրություն ունեցող միջավայր, որտեղ բարձր են գնահատվում հնարամտությունն ու ստեղծագործ, տարբերվող միտքը:
- Աշխատանքներ տանել արհեստի ամենատարբեր ճյուղերի ծանոթացմանը և գործնական աշխատանքների միջոցով ստացած գիտելիքների ամրապնդմանը:
- Ապահովել ինքնուրույն մտածող և ստեղծագործող միջավայր:
- Ուշադիր լինել աշխատանքային պրոցեսի ընթացքում սաներից յուրաքանչյուրի նկատմամբ, խմբակի մասնակիցներին ծանոթացնել անվտանգության տեխնիկայի կանոններին:

Վերջնարդյունքները

«Արհեստների խաչմերուկ» խմբակի անդամները կկարողանան՝

- Փորձարկել տարբեր նյութեր հետաքրքիր աշխատանքներ ստանալու նպատակով: Ստեղծել պատկերներ, կոլաժներ, ծավալային աշխատանքներ տարբեր նյութերից, նաև՝ թափոններից (սովորաբար լոթ, պլաստիկ, խցաններ և այլն):
- Ստեղծել աշխատանքներ՝ ըստ թեմայի, գաղափարի, սկզբունքի, բառակապակցության:
- Պատրաստել 2D, 3D և 4D աշխատանքներ՝ աշխատելով ինչպես բնօրինակով, այնպես էլ՝ երևակայական:
- Որոշել ապլիկացիայի, խճանկարի, օրիգամիի տեխնիկայով պատրաստվող առարկաների համար համապատասխան նյութի ընտրությունը:
- Կատարել բնական նյութերի հավաքում, տեսակավորում, մաքրում, չորացում:
- Մշակել թուղթը՝ ծալում, հարթեցում, կտրում, գծանշում, ներկում, ստանձում:
- Տիրապետել ապլիկացիայի տեսակներին, օրիգամիի պատրաստման ընթացքին, կկարդան վերջիններիս պայմանական նշանները:
- Կարգավորել, կոկիկ պահել և պահպանել աշխատանքային տարածքը:
- Նյութերն օգտագործել մտածված և խնայողաբար:

«Արհեստների խաչմերուկ» արտադասարանական խմբակի ծրագիր

- Աշխատել թիմում և կատարելով աշխատանքի բաժանում՝ ստանալ թիմային աշխատանքներ:
- Մեկնաբանել և վերլուծել իր ու ընկերների աշխատանքները:

ԾՐԱԳԻՐ 1

N	Բովանդակություն	Ժամաքանակ
1	Ներածություն	1
2	Աշխատանք գեղանկարչական նյութերով 2.1. Գեղանկարչության ժանրերը 2.2. Հայ մանրանկարչություն, զարդարվեստ, գլխազրեր	14
3	Աշխատանք թղթով 3.1. Օրիգամի 3.2. Ապլիկացիա 3.3. Չինական ապլիկացիա	12
4	Աշխատանք ձեփամածիկով 4.1. Հարթային պատկերների ստեղծում 4.2. Տարածական պատկերների ստեղծում	10
5	Աշխատանք մանածագործական նյութերով 5.1. Ինչպես պատրաստել տիկնիկ տարբեր նյութերից (Փետր, ստվարաթուղթ, արհեստական բամբակ, մանրաթելեր, կտոր) 5.2. Ասեղնագործության տեսակներ 5.3. Հուլունքագործություն	8
6	Ծավալային կոմպոզիցիաների ստացում	12
7	Խճանկարի տեխնիկա	4
8	Դեկուպաժ	4
9	Էթիկետ և վարվելակարգի կանոններ	3
Ծրագրով նախատեսվում է ամփոփիչ ցուցահանդես տարեկան 2 անգամ		

«Արհեստների խաչմերուկ» արտադասարանական խմբակի ծրագիր

ԽՄԲԱԿԻ ԾՐԱԳԻՐ 2

Տարիքային խումբ՝ 11-15 տարեկան

Տարեկան՝ 34 շաբաթ

Ճարթական՝ 2 հանդիպում (68 պարապմունք)

Հեղինակ՝ Ավագյան Անի

«ԱՐՀԵՍՏՆԵՐԻ ԽԱՉՄԵՐՈՒԿ»

ԲԱՅԱՏՐԱԳԻՐ

«Արհեստների խաչմերուկ» խմբակը համարվում է արտադասարանական գործունեության տեսակներից մեկը: «Արհեստների խաչմերուկ» խմբակի պարապմունքները նպաստում են սովորողների գեղագիտական ճաշակի ձևավորմանն ու զարգացմանը, տարրատեսակ արհեստների հմտությունների ձեռքբերմանը և դասավանդման ընթացքում ձեռք բերած գիտելիքների, հմտությունների ամրապնդմանը: «Արհեստների խաչմերուկ» խմբակի անդամները կկարողանան ստեղծել աշխատանքներ՝ հայկական/ազգային ավանդական տարրերն ինտեգրելով համաշխարհային արվեստի ստեղծագործություններին:

Նպատակները

- Ներկայացնել խմբակ հաճախող սաներին արհեստի տեսակները, գեղարվեստի ճյուղերը (գեղանկարչություն, քանդակագործություն, ճարտարապետություն, գրաֆիկա, դեկորատիվ-կիրառական արվեստ), դրանց զարգացման ուղիները, ենթատեսակները, ժանրերը և գոհարները ինչպես համաշխարհային արվեստում, այնպես էլ հայկական ազգային արվեստում:
- Ձևավորել և զարգացնել հայագիտական, հայանպաստ մտածելակերպ նոր ձևավորվող սերնդի մեջ:
- Նպաստել սաների հետագա մասնագիտական կողմնորոշմանը և մասնագիտության ընտրությանը արվեստի կամ արհեստների ոլորտում՝ շնորհիվ խմբակի դասընթացների ընթացքում ձեռք բերած գիտելիքների և փորձի ամրապնդման:
- Արժևորել արհեստների, արվեստի դերն ու նշանակությունը կյանքում և կենցաղում:
- Մեծացնել սովորողի ճանաչողական մտահորիզոնը:

«Արհեստների խաչմերուկ» արտադասարանական խմբակի ծրագիր

- Խմբակի սաներին սովորեցնել արտահայտել իրենց մտքերն ու գաղափարները արհեստի և արվեստի լեզվով:

Խնդիրները

- Ստեղծել արվեստ ու արհեստ սիրող և վերջիններիս նկատմամբ մեծ հետաքրքրություն ունեցող միջավայր:
- Աշխատանքներ տանել հայկական արվեստի և մշակույթի վերհանմանն ու հանրաճանաչմանը դպրոցական տարիքի երեխաների մոտ:
- Չարգացնել գիտելիքը գործնականում կիրառելու հմտություններ:
- Ուշադիր լինել աշխատանքային պրոցեսի ընթացքում սաներից յուրաքանչյուրի նկատմամբ, խմբակի մասնակիցներին ծանոթացնել անվտանգ աշխատանքի կանոններին:

Վերջնարդյունքերը

«Արհեստների խաչմերուկ» խմբակի անդամները կկարողանան՝

- Պլանավորել կատարվող գործնական աշխատանքների ընթացքի հերթականությունը, կազմել տեխնոլոգիական քարտ:
- Արհեստի ամենատարբեր ճյուղերում (դիզայն, տիկնիկագործություն, հուլունքագործություն, ասեղնագործություն, սննդի գեղեցիկ մատուցում և այլն) կկարողանա կատարել գործնական աշխատանքներ:
- Աշխատանքի բաժանում անելով՝ խմբակի սանը կկարողանա ճիշտ բաշխել հանձնարարության համար նախատեսված ժամանակը, օպտիմալ կօգտագործի այն՝ ստանալով ցանկալի վերջնարդյունք:
- Ճիշտ կազմակերպել աշխատանքային տարածքը, աշխատանքի բոլոր փուլերում պահպանել անվտանգության, հիգիենայի, անձնական տարածքի կանոնները:
- «Արհեստների խաչմերուկ» խմբակի անդամը կկարողանա կարևորել միջառարկայական կապերը (կկարողանա բացատրել՝ ինչ է աշխատանքը, աշխատանքային ռեսուրսը, աշխատավարձը, աշխատանքային հմտությունները):
- Տարբերակել գեղարվեստի ճյուղերի տեսականները, կիմանա դրանց ենթատեսակներն ու ժանրերը, ամենահայտնի օրինակները:
- Կունենա ընդհանուր տեղեկություններ ժողովրդական արհեստների մասին:
- Կտիրապետի գեղարվեստական դեկորատիվ արտադրանքի նախագծման սկզբունքին, դրանց ստեղծման համար տարվող աշխատանքներին և ընթացքին:
- Ընտրել և խմբավորել աշխատանքները, ստեղծել պորտֆոլիո:

«Արհեստների խաչմերուկ» արտադասարանական խմբակի ծրագիր

- Բացատրել, թե ինչու են ընտրվել տվյալ աշխատանքները:
- Ներկայացնել կարծիք ինչպես իր ու ընկերների կատարած աշխատանքների, այնպես էլ հայազգի և օտար արվեստագետների ստեղծագործությունների մասին:
- Ցուցադրել ստեղծագործական մտածողություն և գեղարվեստական միտք, կատարողական վարպետություն և ինքնավստահություն:

ԾՐԱԳԻՐ 2

N	Բովանդակություն	Ժամաքանակ
1	Ներածություն	1
2	Գեղարվեստի ճյուղերը 1.1. Գեղանկարչություն 1.1.1. Մանրանկարչություն 1.1.2. Չարդարվեստ 1.1.3. Գլխատառեր 2.2. Քանդակ 2.3. Ճարտարապետություն 2.4. Գրաֆիկա 2.4.1 Տպագիր գիրք 2.5. Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ	16
3	Տարածական արվեստ 3.1. Դիզայն 3.1.1. Հարթային կոմպոզիցիաների ստեղծում տարբեր թեմաներով 3.1.2. Ծավալային կոմպոզիցիաների ստեղծում 3.2. Լուսանկարչություն	12
4	Ժամանակային և տարածա-ժամանակային արվեստներ 4.1. Երաժշտություն 4.2. Գրականություն 4.3. Կինո 4.4. Թատրոն 4.5. Պար	6
5	Աշխատանք մանածագործական նյութերով 5.1. Կտորե խաղալիքներ 5.2. Տիկնիկներ տարբեր նյութերից (ֆետր, սովարաթուղթ, արհեստական բամբակ, մանրաթելեր, կտոր) 5.3. Ծիսական տիկնիկներ	10

«Արհեստների իսպաճերուկ» արտադասարանական խմբակի ծրագիր

6	Աշխատանք թելերով և հուլունքով 6.1. Ասեղնագործության տեսակներ 6.1.1. Ասեղնագործություն X-երով 6.2. Հուլունքագործություն	10
7	Խճանկարի տեխնիկա	4
8	Դեկուպաժ	4
9	Սննդի գեղարվեստական մատուցում	2
10	Էթիկետ և վարվելակարգի կանոններ	3
Ծրագրով նախատեսվում է ամփոփիչ ցուցահանդես տարեկան 2 անգամ		